

ĐỀ CƯƠNG MÔN HỌC:

NGHỆ THUẬT LÃNH ĐẠO (LEADERSHIP)

Người biên soạn: **NGUYỄN HỮU LAM.**

Số đơn vị học trình: 2 – 30 tiết

Đối tượng: Sinh viên ngành Quản trị kinh doanh

Điều kiện tiên quyết: Đã học xong môn Quản trị học, Hành vi tổ chức,
và Chiến lược Kinh doanh

Tổng quan:

Trong điều kiện môi trường thay đổi nhanh hiện nay, lãnh đạo trở thành một chủ đề được quan tâm đặc biệt. Sự thành công của tổ chức đòi hỏi những người đứng đầu các tổ chức phải giỏi cả Quản trị lẫn Lãnh đạo. Thậm chí, trong nhiều rất nhiều trường hợp, cần nhiều sự lãnh đạo hơn. Môn học này cung cấp những yếu tố quan trọng trong đánh giá và phản ánh những điểm cốt lõi của lãnh đạo trong lý thuyết và thực tiễn. Điều này đạt được thông qua việc xem xét đánh giá các lý thuyết lãnh đạo khác nhau, thảo luận cởi mở, tự đánh giá cá nhân và phản ánh những thực tiễn lãnh đạo. Những thảo luận cởi mở về lãnh đạo trên phương diện lý thuyết và thực tiễn còn giúp cho người học phát triển các kỹ năng cốt yếu của lãnh đạo trong môi trường hiện đại là hình thành tầm nhìn, truyền đạt tầm nhìn đến các thành viên trong tổ chức, tạo ra khả năng, điều kiện thuận lợi để đạt được tầm nhìn chung.

Mục tiêu:

Sau khi học xong môn học này, những người tham gia sẽ có khả năng tốt hơn trong:

1. Thảo luận những khái niệm về lãnh đạo và phát triển những khái niệm lãnh đạo của chính bản thân mình.
2. Nhận ra những mô hình lãnh đạo khác nhau, sự giống và khác nhau của chúng, đồng thời đánh giá được bản thân trên cơ sở các mô hình lãnh đạo này.
3. Phân tích bối cảnh của lãnh đạo theo đó các quan niệm, mô hình, và lý thuyết là phù hợp cho việc lãnh đạo hiệu quả.
4. Phát triển các kỹ năng cốt yếu của lãnh đạo: hình thành tầm nhìn, truyền đạt tầm nhìn, tạo khả năng... các kỹ năng được quan tâm phát triển trong quá trình môn học là truyền đạt, giải quyết xung đột, phát triển đội, tương tác qua lại giữa các cá nhân.

Nội dung:

CHƯƠNG I: MỞ ĐẦU.

- I. Định nghĩa về lãnh đạo.
- II. Hiệu quả của Lãnh đạo.
- III. Giới thiệu về nội dung môn học.

CHƯƠNG II: QUYỀN LỰC VÀ SỰ ẢNH HƯỞNG.

- I. Khái niệm về quyền lực và sự ảnh hưởng
- II. Các yếu tố cấu thành quyền lực và hiệu quả của việc sử dụng chúng
- III. Mô hình về quyền lực và sự ảnh hưởng
- IV. Các chiến lược ảnh hưởng.

CHƯƠNG IV: PHẨM CHẤT VÀ KỸ NĂNG LÃNH ĐẠO.

- I. Những phẩm chất của người lãnh đạo thành công.
- II. Những kỹ năng lãnh đạo

CHƯƠNG V: PHONG CÁCH LÃNH ĐẠO.

- I. Khái niệm về phong cách lãnh đạo
- II. Nghiên cứu của Kurt Lewin
- III. Mô hình của trường đại học bang Ohio
- IV. Nghiên cứu của trường đại học Michigan
- V. Nghiên cứu hệ thống quản lý của Likert
- VI. Sơ đồ mạng lưới lãnh đạo

CHƯƠNG VI: LÃNH ĐẠO THEO TÌNH HUỐNG.

- I. Miền lựa chọn liên tục hành vi lãnh đạo
- II. Thuyết đường dẫn đến mục tiêu
- III. Mô hình lãnh đạo của Hersey & Blanchard
- IV. Mô hình ngẫu nhiên của Fiedler
- V. Mô hình ra quyết định của H. Vroom / Yetton

CHƯƠNG VII: LÃNH ĐẠO MỚI VỀ CHẤT

- I. Những áp lực đối với đổi mới và những kháng cự với đổi mới .
- II. Các thuyết về đổi mới.
- III. Các thuyết về người lãnh đạo hấp dẫn
- IV. Thuyết về người lãnh đạo đổi mới của Burn.
- V. Thuyết về người lãnh đạo đổi mới của Bass.
- VI. Thực tiễn của người lãnh đạo hiện đại

Phương pháp:

- Sinh viên tự khám phá những vấn đề theo sự dẫn dắt của giảng viên thông qua phương pháp động não (Brainstorming) và thảo luận nhóm.
- Sử dụng các công cụ khám phá bản thân (inventories) và các tình huống trong việc nâng cao các kỹ năng và giúp sinh viên giải những vấn đề nghiên cứu với thực tiễn.
- Giảng viên là người dẫn dắt, động viên và giới thiệu những vấn đề lý luận.
- Sinh viên làm tiểu luận: đọc và thảo luận những nghiên cứu mới về lãnh đạo hiện đại trong điều kiện toàn cầu hóa và sự thay đổi nhanh chóng của khoa học-công nghệ và môi trường kinh doanh; những kinh nghiệm thành công và thất bại trong thực tiễn lãnh đạo; và khám phá những thực tiễn lãnh đạo.

Đánh giá:

- 20%: tiểu luận nhóm
- 20%: tiểu luận cá nhân
- 20%: làm việc nhóm, thảo luận và tình bày trên lớp.
- 40%: thi cuối khóa.

Tài liệu học tập:

Tài liệu đọc bắt buộc

- Nguyễn Hữu Lam, (1997). Nghệ thuật Lãnh đạo. Nhà xuất bản Giáo dục
- Daniel Goleman, “*Phẩm chất nào tạo nên một nhà lãnh đạo*”. Harvard Business Review-11, 12. 1998.
- Ken Blanchard and Jesse Stoner, (2004). “*Thiếu vắng Tâm nhìn- Một tổ chức không thể trở thành tổ chức hàng đầu*”. Leader to Leader, No. 31, Winter.
- John Kotter & Warren Bennis, “*Tư duy lại lãnh đạo: Trở thành Lãnh đạo của các Lãnh đạo và Các Nền Văn hóa và Các Liên minh*”. trong Rowan Gibson, Warren G. Bennis (Ed.) *Tư duy lại Tương lai*. VAPEC (2002).
- Nguyễn Hữu Lam, (1997) “*Đổi mới và phát triển tổ chức*” – trong *Hành vi Tổ chức*, Nhà xuất bản Giáo dục.

Tài liệu đọc thêm

- Gary A. Yukl, (1989). *Leadership in Organization*, Second Edition. Prentice-Hall International Editions.
- Peter B. Vail, (1993) “*Lãnh đạo bằng tầm nhìn*”. Trong Allan R. Cohen, *The Portable MBA in Management: Insights from Experts at the Best Business Schools – Skills and Strategies for Leading any Organization to Success*. John Wiley & Son Inc. .
- John Kotter, (1996). *Leading Change*. Harvard Business School Press.

- Victor V. Room & Arthur G Jago, (1988). The New Leadership. Prentice Hall.
- Daniel Goleman, (2000). “*Nghệ thuật lãnh đạo đạt thành quả*”. Harvard Business Review March-April